

Iraqiy nafrat va dushmanlik sababli kelib chiqqan jinoyatlardan jabrlanganlarga eslatma.

Axborot nashri. SPb. 2016. 76 varaq.

Ushbu nashrda iraqiy nafrat va dushmanlik sababli sodir etilgan jinoyatlardan jabrlanganlar uchun o'z huquqlarini tiklash va ularga yetkazilgan zararni qoplash to'g'risida tavsiyalar mavjud. Ilovada yordam so'rab borish mumkin bo'lgan muassasa va tashkilotlarning aloqa va manzillari mavjud, shuningdek jabrlanganlar bilan bog'liq normativ hujjatlardan olingan qisqartmalar ham keltirilgan.

Ilovani nashrga Sankt-Peterburg inson huquqlarini himoya qiluvchi jamoat tashkiloti "Fuqarolar nazorati", Civil Rights Defenders (Shvetsiya) ning ko'magida tayyorladi.

Tiraj 1000 dona

Sankt-Peterburg inson
huquqlarini himoya qilish
jamoat tashkiloti
"Fuqarolik nazorati", 2016

Bepul tarqatiladi

Fuqarolikni nazorat qilish Inson huquqlarini himoya qilish bo'yicha jamoat tashkiloti irqiy nafratga asoslangan jinoyatlardan jabrlanganlarga eslatma

Sankt-Peterburg
2016

Mundarija	
So'z boshi.....	3
Eslatmaning qisqacha bayoni.....	6
Jinoyatlardan jabrlanganlarga eslatma.....	13

Ilova:

Ma'lumotlar.....	47
Rossiya Federatsiyasi Jinoyat-protsessual kodeksi (parchalar).....	57

So'z boshi

Jamiyatda norozilik va nafratni qo'zg'ashga urinishlar turli sohalarda paydo bo'ladi. Ekstremistlar va terrorchilar o'z maqsadlari yo'lida turli millat, din vakillari o'rtasida ziddiyatlar keltirib chiqarishga harakat qilishadi. Rossiyadagi siyosiy o'zgarishlar, siyosiy vaziyat, Rossiyaning totalitar o'tmishiga qaytishiga qarshi odamlarga nisbatan, noqonuniy jinoyatlarga olib keldi.

Rossiya qonunchiligi yetarli darajada ishlab chiqilgan bo'lsa ham, uning tarkibiga «nafrat tufayli qilingan jinoyat» tushunchasi kirmaydi. Odatda, agar jinoyatlar nafrat asosida amalga oshirilgan bo'lsa, bu jinoyatni og'irlashtiruvchi holat deb hisoblanadi.

Rossiya qonunchiligidagi kamchiliklar, nafrat tufayli qilingan jinoyatlarning jabrdiydalariga, yuridik yordam olish imkoniyati cheklanganligiga olib keladi. Bunday holatlarda, odil sudlovni amalga oshirish huquqi odatda noqonuniy cheklangan, masalan, rus tilini bilmagan yoki yetarli bilimga ega bo'lмаган jabrlanuvchi tarjimon bilan ta'minlanmaydi, sudyalar jamiyatdagi ksenofobiya bilan zaharlangan bo'lishi mumkin.

Shunday qilib, Rossiya Federatsiyasi Jinoyat kodeksining mahsus qismida nafrat tufayli kelib chiqqan jinoyatlarga, jumladan irqiy sabablarga ko'ra kelib chiqqan jinoyatlarga oid 13 ta modda bor, bular jinoyatni og'irlashtiruvchi holat hisoblanadi. Biroq, Sankt-Peterburg shahar sud departamenti boshqarmasi nafrat asosida kelib chiqqan jinoiy ishlarni alohida-alohida qayd etmaydi. Ichki ishlar vazirligi Sankt-Peterburg va Leningrad viloyatida ba'zi statistik ma'lumotlar to'plangan, biroq ular xorijiy fuqarolar va fuqaroligi bo'limgan shaxslarga turli sabablarga ko'ra sodir etilgan jinoyatlar sonini qayd etishgan. Shunday qilib, nafratga oid jinoyatlar haqida rasmiy ma'lumot yo'q.

Ksenofobiya va migrant fobiylarining ko'payishi munosabati bilan, bir qator hollarda, nafrat va dushmanlikka asoslangan jinoyatlar aniqlanmaganligicha qoladi va hatto yashiriladi. Jinoyat sodir etilishining asosiy sababi nafrat deb topilmaydi, jabrlanuvchilarining arizalari qabul qilinmaydi; natijada dalillar yo'qoladi, guvohlar topilmaydi, jinoyat izlari yo'q qilinadi. Bunday jinoyatlar qurbanlari huquqni muhofaza qilish idoralariga murojaat qilishdan qo'rqishadi, chunki ko'pincha tergov qo'zg'atish o'rniga, jabrlanuvchining Rossiyada istiqomat qilish qilmasligi tekshiriladi, va nafrat va adovat tufayli kelib chiqqan jinoyatlarni

Sankt-Peterburgda jinoiy ish bo'yicha statistik ma'lumot
2015 yilning 6 oyi mobaynida // Sud departamentining rasmiy sayti -
Sankt-Peterburg shahri URL-manziliga yozing: <http://usd.spb.sudrf.ru/> (tarix qaytarib olindi - 02.03.2016).

Statistika va analitik. Jinoyat holati: faktik ma'lumotlar // Ofi -
Rossiya Federatsiyasi Ichki ishlar vazirligi, URL:
<https://mvd.ru/folder/101762/item/7207988/> (ma'lumotnomma sanasi 02.03.2016).

tekshirish o'rniga, jinoyatdan jabrlanganlar Rossiya Federatsiyasidan chiqarib yuborilishgacha ma'muriy javobgarlikka tortiladilar. Shunga qaramay, hatto bu holatda ham jabrlanuvchi barcha huquqlarini yo'qotmaydi va jinoyatni tergov qilishda ishtirok etishi mumkin. Bunday vaziyatni ko'rib chiqish uchun ushbu eslatmada alohida bo'lim ajratilgan. Shuni unutmaslik kerakki, agar jinoyat sodir etilgan bo'lsa, lekin hal etilmasa, jinoyat jinoyatligicha qolaveradi, jinoyatchi yangi jinoyatni sodir etishga qodir. Agar Rossiyada sizga nafrat tufayli qilingan jinoyat yoki dushmanlik jinoyati sodir etilsa, huquqni muhofaza qilish organlari sizning Rossiyadagi huquqiy maqomingizdan qat'iy nazar sizni jabrlanuvchi sifatida samarali va holis tekshirishni darhol amalga oshirishga majburdir.

Sizning qat'iy qaror qabul qilishingiz kelajakda neo-natsizm, ksenofobiya va ekstremizmning o'sishiga to'sqinlik qilish va huquqbuzarni jazolash va sizning huquqlaringizni himoya qilish bilan mukofotlanishi kerak.

Huquqiy yordam uchun

"Fuqarolik nazorati" inson huquqlarini himoya qilish tashkilotiga murojaat qilishingiz mumkin:

Tel. (812) 380 60 30, e. pochta jurist@citwat.net.

Eslatmaning Qisqartirilgan Hulosasi

VOQEADAN SO'NG O'ZINI QANDAY TUTISH

1. "02" yoki "112" telefon qilish;
2. Sizga shikast yetkazilgan yerlaringizni va jinoyat joyini suratga olish;
3. Tibbiy yordam uchun murojaat qilish (травм- пункт, tez yordam);
4. Iloji bo'lsa, shifokordan tibbiy hujjatlarning nusxasini olish;
5. Politsiya kelishidan oldin jinoyat joyini tegmasdan saqlash.

Jinoyat ishi bo'yicha ariza topshirishda o'zini qanday tutish

1. Eng yaqin politsiya bo'limiga kelib jinoyat haqida ariza yozish (yoki jinoyat to'g'risida og'zaki aytib berish);
2. Agar sizga tarjimon kerak bo'lsa, uni o'zingiz toping va

u bilan birga politsiya bo'limiga boring;

3. O'zingiz bilan diktofon yoki uyali telefon olib audio yozuv orqali politsiya bo'limda bo'lib o'tganlarni yozib oling;

4. O'zingizga talonni olib qo'ying, u yerda sizdan arizangizni qabul qilganning shaxsi va sana ko'rsatilgan;

5. Agar arizangizni qabul qilishdan bosh tortishsa –bo'lim boshliqini chaqiring, "02" (yoki "112") tel qiling, yoki navbatchi prokurorga shikoyat qilishingiz mumkin;

6. Politsiyachilar arizangizni qabul qilishni rad etishsa, ularni ism-shariflarini yozib oling yoki esda saqlang .

ARIZADA KO'RSATILISHI KERAK:

1. Politsiya bo'limining raqami, tuman va manzili;
2. Sizning ismingiz, familiyangiz, otangizning ismi, yashash manzilingiz, telefon raqamingiz;
3. Jinoyatning barcha holatlari, faqat taxminlarsiz faktlar;
4. Hodisaning aniq vaqtini;
5. Sizga yetkazilgan zararni tavsifi – moddiy va / yoki ma'naviy;
6. Sana va sizning imzoingiz.

AGAR ARIZANI QABUL QILISHMASA NIMA QILISH MUMKIN:

- 1. Telefon orqali "02" yoki "112" qo'ng'iroq qiling;**
2. Navbatchi prokurorga murojaat qiling;
3. Shikoyat arizangizni, buyurtma xati bilan, yetkazib berish haqidagi xabarnoma bilan pochta orqali tuman ichki ishlar boshqarmasiga yuboring, yoki to'g'ridan-to'g'ri qabulxona orqali shaxsan topshiring.
4. Shikoyat arizangizni, buyurtma xati bilan, yetkazib berish haqidagi xabarnoma bilan pochta orqali, Jinoyat protsessual kodeksining 124-moddasiga

asosan, tuman prokuroriga yuboring, yoki to'g'ridan-to'g'ri qabulxona orqali shaxsan topshiring.

5. Shikoyat arizangizni, buyurtma xati bilan, yetkazib berish haqidagi xabarnoma bilan pochta orqali, Jinoyat protsessual kodeksining 125-moddasiga asosan, sudga, politsiya organi adresi bo'yicha, yuboring, yoki to'g'ridan-to'g'ri qabulxona orqali shaxsan topshiring.

ARIZANGIZ BO'YICHA, JINOYAT ISHI OCHILMASA NIMA QILISH KERAK:

1. Jinoyat ishini qo'zg'atishni rad etilishi to'g'risidagi qarorning nusxasini oling;
2. Jinoyat-protsessual kodeksining 124-moddasi asosida jinoyat ishini ochishdan bosh tortish to'g'risida qaror qabul qilgan prokuror darajasidagi boshqa prokurorga yoki tergov organining boshlig'iga yozma ravishda shikoyat qiling;
3. Rossiya Federatsiyasi jinoyat protsessual kodeksining 125-moddasi asosida jinoyat ishini ochishdan bosh tortish to'g'risidagi qaror ustidan sudga shikoyat qiling;

muhim: Shuni esdan chiqarmaslik kerakki, bir vaqtning o'zida jinoyat protsessual kodeksining 124-moddasiga muvofiq prokurorga yoki tergov organining boshlig'iga va JPKning 125-moddasi asosida bir paytning o'zida ikki joyga shikoyat arizasi berish sud jarayonini sekinlashtirishi mumkin. Bir tarafdan sud, prokurordan sizning shikoyatingizga hali javob kelmadi deb, shikoyat bo'yicha sud ishini to'xtatishi mumkin. Biroq, prokuror sizning ishingiz bo'yicha qoniqarsiz javob berishi mumkin, bu sud sizning foydangizga ish hal bo'lishiga yordam beradi.

Shunday qilib, bir vaqtning o'zida shikoyatlarni topshirish orqali siz vaqtingizni yo'qotmaysiz. Sizga har qanday vaziyatga tayyor bo'lishingizni maslahat beramiz.

Jinoyat ishi qo'zg'atilgan holatda nima qilish kerak

1. O'zingizga vasiylik orqali advokat yoki huquqshunos toping;
2. Tergov ishlarida advokat yoki huquqshunos ishtirokida qatnashing;

3. Ish materiallari bilan tanishib chiqing, tahlil qiling: tergovchi yana nima qilmadi?

4. Tergovda faol ishtirok eting: arizalar topshiring, dalillar to'plang va ularni ish materialarga biriktiring; ayniqsa ekspertiza topshirish uchun ariza berish juda muhimdir;

5. Sizni fuqaroviylar da'vogar sifatida tan olish uchun ariza bering (siz buni sudda amalga oshirihingiz mumkin);

6. Ishning borishini kuzating, tergovchini telefon qiling, agar u ishni yurgazishni istamasa unga qarshi shikoyat qiling.

SUD JARAYONIDA NIMALAR QILISH KERAK:

1. Iloji boricha, advokat yoki ishonchli vakil bilan sud majlislarida ishtirok qiling;

2. Agar sud jarayonida ishtirok eta olmasangiz advokat yoki vakilingiz sudda sizning manfaatlaringizni himoya qilsin;

3. Agar sizga tarjimon kerak bo'lsa, tarjimon so'rab ariza yozing;

4. Sud majlisida ahloq qoidalariga bo'y suning;

5. Sudning qaroriniadolatsiz deb hisoblasangiz, unga qarshi shikoyat qiling.

AGAR SIZNI ROSSIYADAN BADARG'A QILISHSA, NIMA QILISH MUMKIN:

1. Sizning manfaatlaringizni himoya qilishi uchun Rossiyadan advokat toping;

2. Rossiyadaga advokatga ishonchnoma bering;

3. Sizning qarindoshingiz, sizning ishingiz bo'yicha uni jabrlanuvchi sifatida tan olishlarini so'rab ariza berishi va advokat yordami bilano'z nomidan sizning huquqlaringizni himoya qilishi mumkin.

Yuqorida, sizning hayotiningizga va sog'ligingizga tahdid soluvchi jinoyat sodir qilinganligi tufayli, stress holatida eng qisqa vaqt ichida yo'nalish uchun qisqa bayon keltirildi.

Endi bunday vaziyatlarda o'zini qanday tutish haqida bat afsil gapiraylik.

пропустила 12 страницу с картинкой.....

VOQEADAN SO`NG O`ZINI QANDAY TUTISH KERAK:

Bugungi kunda birinchi va eng muhimi: barcha harakatlarni, faqat sizga hech narsa havf solmayotganligiga amin bo'lganingizdan keyin boshlash kerak. Jinoyatchilarni ta'qib qilishni, ularni ushslashni faqatgina kerakli ko'nikmalaringiz mavjud bo'lsa, amalga oshirishingiz mumkin. Siz uchun o'zingizning xavfsizligingizni ta'minlash va imkon qadar tez tibbiy yordam olish muhimroqdir.

1 chi ish.

Voqeani politsiyaga "02" telefon orqali, mobil telefondan - "112" yoki hududiy bo'limga xabar qiling. Telefon raqamlarni ushbu ilovadan topishingiz mumkin(29-bet) va tez tibbiy yordam bilan ta'minlanishi mumkin bo'lgan eng yaqin tibbiy muassasaga (travm-punkt) boring (agar u yerga o'zingiz bora olishingizga ishonchingiz komil bo'lmasa, shifokorlar va politsiya xodimlarini chaqiring).

muhim:

- Vrachga aytganlaringiz tergov uchun juda muhimdir;
- Shifokor sizning tibbiy hujjatingizga, qanday sharoitlarda sog'ligingizga zarar yetkazilganligi yozib qo'yishi kerak va buni politsiyaga xabar qilishi kerak;
- Iloji boricha, shifokorning ma'lumotlarini, tez yordam guruhining raqamini va yetib kelga vaqtini eslab qoling;
- Shifokordan nima bo'lganligi haqida politsiyaga xabar yuborishini so'rang;
- Barcha bayonnomalarni va tibbiy hujjatlarni, olishga va saqlab qo'yishga harakat qiling;
- Agar qotillik sodir etilgan bo'lsa, o'ldirilganni va unga yetkazilgan shikastlarni rasmga oling.

maslahat beramiz: Hech bo'lmasa hodisaning haqiqiy holatlari haqida qisqacha, bat afsil ma'lumotsiz aytib bering. Unutmang, agar

shifokorga bir narsani aytib va politsiya xodimiga boshqa narsa aystsangiz sizning guvohligingizda qarama-qarshiliklar bo'ladi va bunda shubha uyg'onib, sizga ishonmasliklari mumkin.

Mumkin bo'lgan taqdirda, tibbiy kartani fotosuratga oling yoki nusxasini oling, barcha sizga berilgan tibbiy hujjatlarni saqlab qo'ying (tibbiy tarixdan parchalar, shifokorlarga murojaat qilish, retsept bo'yicha dori-darmonlar va boshqalar).

Tanangizga yetkazilgn shikastlarni suratga olishga urinib ko'ring va uni tibbiy nuqtai nazardan ta'riflashga harakat qiling.

2 chi ish.

Militsiya xodimlari kelgunicha jinoyat joyini, jinoyat sodir qilingan holidagidek saqlang.

muhim:

- Tajovuzkorlarning ko'rinishi va sonini, tajovuz paytida aytilgan shiorlar va qichqiriqlarni hotirada tiklashga harakat qiling;
- Nafaqatjinoyatchi tomonidan qoldirilgan izlarga, balki hech nimaga tegmaslik kerak;
- Voqeа sodir bo'lgan joyni mutahassislar tekshirgunigacha tozalash mumkin emas;
- Iloji bo'lsa, jinoyat joyini rasmga oling;
- Agar guvohlar bo'lsa, ularning ma'lumotlarini va ko'rinishini yozib oling;
- Voqeа joyini eslab qoling, atrofdagi binolar, ularda kuzatuv kameralari o'rnatilgan bo'lishi mumkin, bu esa tergovda yordam beradi; ko'chaning qatnov qismida kuzatuv videokameralari o'rnatilgan bo'lishi mumkin.

Agar jinoyatchi bilan aloqa qilgan bo'lsangiz, kiyim-kechak va shaxsiy narsalar ham voqeа joyidagi vaziyatning bir qismidir. Politsiya kelguncha kiyimingizni tartibga keltirmang, ayniqsa, unga zarar yetkazilgan yoki jinoyat natijasida bulg'angan bo'lsa.

15 стр без перевода

Sizning holatingizda arizani qancha vaqtida topshirish muhimligini aniqlang. Bu sodir etilgan jinoyatga bog'liq. Qoidaga ko'ra, arizani, jinoyat sodir qilinganidan keyin qanchalik tez topshirsangiz, tergovning samaradorligi shunchalik oshadi. Arizani jinoyat izi sovumasidan topshirishga harakat qiling. Tibbiy muassasalar jinoyat haqida politsiyaga ma'lumot yuborishlariga qaramasadan, siz ham qo'shimcha holda, o'zingiz ariza topshiring. Agar jinoyat nafrat va dushmanlik ildizida qilingan bo'lsa, buni arizada ko'rsating, bu tergov ishini to'g'ri yo'ldan ketishiga yordam beradi. Sodir etilgan yoki tayyorlanyotgan jinoyat haqida telefon orqali bo'lgani kabi, militsiya bo'limida shaxsan kelib, aytib berishingiz mumkin. Tergovni jinoyat sodir etilgan joyga yaqin politsiya bo'limi oboradi, shuning uchun jinoyat sodir etilgan hududdagi politsiya bo'limiga murojaat qilgam ma'qulroq.

muhim: Vaqt tig'iz bo'lsa, siz tegishli politsiya bo'linmasini qidirmasdan, biron-bir politsiya bo'limiga, sodir etilgan yoki tayyorlanyotgan jinoyat haqida ariza berish huquqiga egasiz. Mamlakatimizda bir qancha tergov organlari mavjud: Politsiya, FSB, Tergov qo'mitasi va boshqalar. Agar siz sizga qarshi qilingan jinoyatni qaysi hokimiyat vakolatiga kirishini bilmasangiz, ishonchingiz komil bo'lmasa, ariza bilan eng yaqin politsiya idorasiga murojaat qiling va arizangizni qabul qilishlarini talab qiling. Politsiya bo'limlari kuniga 24 soat ishlaydi. Eshik qulflangan bo'lsa, qo'ng'iroqni bosing. Agar qo'ng'iroq bo'lmasa yoki eshikni ochishmasa, eng yaqin telefonda "02", yoki mobil telefonda raqamini tering va ularni ustidan shikoyat qiling. Qo'ng'iroq bepul. Uyali telefondan "112" ga hisobingizda pul b'olmasa ham qo'ng'iroq qilishingiz mumkin. Politsiya xodimi bilan suhbatni (shaxsan yoki telefon orqali)bu ibora bilan boshlash yaxshiroq: "Men jinoyat sodir etilganligi to'g'risida bayonat berishni istayman".

muhim: Politsiyaga kelgan paytingiz vaziyat faqat siz uchun tushunarli. Politsiya hodimlari soxta ayblovlar va vaziyatni noto'g'ri baholash bilan ham to'qnash kelishadi. Shuning uchun arizangizni qabul qilishdan oldin siz bilan politsiya bo'limi hodimi suhbatlashadi. Uning savollariga ravon aniq javob bering, ariza yozmaslikka ko'ndirishga harakat qilsa, ko'nmang. Chunki keyin jinoyatchilarni topolmaysiz va ariza berishga keh bo'lgan bo'ladi.

Barcha savollarga xotirjam javob berishga harakat qilingso'zlariningizni tasdiqlaydigan har qanday narsa, guvohlarning yoki sodir bo'lgan voqeа guvohi bo'lganlarni, hech bo'lmasa so'zlarining orqali bo'lib o'tganlarni biladiganlar haqida ma'lumot bering.

Sizni yolg'on xabar va yolg'on guvohlik uchun jinoiy javobgarlikga tortilishingiz mumkinligi to'g'risida ogohlantirishberishadi; buni zarur bo'lgan protsedura elementidek qabul qiling. Agar siz rus tilini yaxshi bilmasangiz, tarjimon taklif qilishlarini so'rang yoki o'zingiz toping, chunki tergov jarayonning bir qismi bo'lib, siz o'z ona tilingizda guvohlik berish huquqiga egasiz.

muhim:

- Jinoyat haqidagi arizasini sizdan har qanday shaklda olishlari shart;
- Qo'l bilan yozilgan qog'ozni olib kelishingiz mumkin, hox erkin shaklda;
- Eng muhimi arizada manzilingiz yoki yashash joyi haqida ma'lumotlar, siz bilan qanday aloqa o'rnatishi mumkinligi va nima sodir bo'lganligini haqida qisqacha bayonat keltirilgan bo'lishi kerak;
- Shuningdek siz, politsiya bo'limiga jinoyat haqida og'zaki murojaat bilan kelishingiz mumkin;
- Arizani topshirgandan so'ng, uni qabul qilinganligi yoki rad etilganligi to'grisida hujjat olishingiz kerak. U yerda arizani qabul qilgan shaxs to'g'risida ma'lumotlar, shuningdek uni qabul qilish sanasi va vaqtি ko'rsatilgan bo'lishi kerak;
- Arizani qabul qilish rad etilgan taqdirda telegramma politsiya bo'limiga va prokurorga telegramma yuboring va (yoki) pochta orqali ariza yuboriladi.

Sizdan og'zaki arizani darhol qabul qilishlari shart. Navbatchi politsiya hodimi sizning gaplaringizdan og'zaki arizangizdan protocol tuzadi . Sizni uyga, arizani pochta orqali jo'natishni taklif qilib qaytarib yuborishga haqqilari yo'q.

Politsiya bo'limida, IIV buyrug'inining 173-bandiga muvofiq,Rossiya Federatsiyasi 2013 yil 12 sentyabr, 707-son (2015 yil 23 noyabrda tuzatilgan) "Tadbirni tashkil etish bo'yicha yo'riqnomani tasdiqlash to'g'risida, Ichki ishlar vazirligi tizimidagi fuqarolarning murojaatlari Rossiya Federatsiyasi ", ariza yozish uchun qalam va qog'oz bo'lishi shart.

Sizga qarshi sodir etilgan jinoyat haqida boshqa shaxslar, huquqni himoya qilish tashkiloti va ommaviy axborot vositalari xabar qilishlarimumkin. Boshqa shaxslar yoki ommaviy axborot vositalari orqali jinoyatchilik haqida xabar berish jinoyat to'g'risidagi hisobotni, tergovni va jinoyat ishi qo'zg'atilishi uchun asos bo'la oladi.

Arizangiz qabul qilingan bo'lsa, siz raqaqamli talon beriladi. Agar sizning arizangiz qabul qilingan va ro'yxatdan o'tkazilgan deb aytishsa, lekin talon berishmasa, bu noqonuniy hisoblanadi. Talonni talab qiling va uni saqlab qo'ying.

Agar arizani to'satdan tushunarsiz sabablarga ko'ra qabul qilishdan bosh tortishsa boshliqni chaqiring, agar voqeа kechasi yoki bayram kunlari sodir bo'layotgan bo'lsa ma'sul navbatchi hodimni chaqiring. Sizga rad javobini bergen hodimlarning lavozim va familiyalarini bilib oling va yozib qo'ying. Arizani qabul qilishdan bosh tortishsa, "02"ga qo'ng'iroq qiling (mobil telefonidan "112");

politsiya bo'imiga; prokurorga telegramma yuboring (telegrammani audioyozuv orqali yuborish ham mumkin).

maslahat beramiz:

Bunday vaziyatda siz uchun imkon qadar xotirjam bo'lishga harakat qiling va ism-shariflarni, lavozimlarni esda saqlab boring; O'zingiz bilan diktofon yoki mobil telefon olish va audioyozuv olib borish tavsiya qilinadi .

пропуск 21 стр

ARIZADA KO'RSATILISHI KERAK:

Vaqt imkon beradigan bo'lsa, batafsil bayonot tuzish yaxshiroq: Bayonotingizga qarab jinoyatning mavjudligi va jinoiy ish qo'zg'atilishiga asos borligi aniqlanadi. Agar vaziyat sizni voqeа sodir bo'lganidan keyin darhol politsiya bilan bog'lanishga majbur qilsa huquqshunos bilan bog'lanishga vaqt bo'lmasligi mumkin. Shuning uchun bilganingizcha yozing(yoki ayting, og'zaki izohda).

Og'zaki bayonotni muayyan shaklda so'zlaringiz orqali protokolga politsiya xodimi kiritib boradi; Sizning vazifangi voqeani bog'liqligini buzmasdan aytib berish. Og'zaki bayonna maProtokolga yoziladi va siz va sizning arizangizni qabul qilgan xodim tomonidan imzolanadi.

Yozma ariza siz murojaat qilayotgan joyning manzilidan boshlanishi kerak. Politsiya bolimining raqami va tumanini, manzilni ko'rsatish kifoya. Boshliqning familiyasi va unvoni bilish va ko'rsatish muhim emas.

Arizada hodisaning tavsifi bo'lishi kerak, jinoyat aynan nimadan iborat edi va sizning ma'lumotlaringiz, siz bilan qanday bog'lanish mumkin. Jinoyatning yozma bayonotida sizning imzoingiz bo'lishi kerak.

Bayonotning matnida bo'lib o'tganlarni baholashdan qoching, faqat faktlar bilan tushuntiring. Albbatta, voqeа sodir bo'lgan joyning aniq manzili va hodisaning aniq vaqtini ko'rsatish kerak. Agar siz manzil va vaqtni aniq ko'rsata olmasangiz (bunaqasi bo'lib turadi), to'qib chiqarish kerak emas. Faqat eslaganlaringizni yozing.

Albatta, jinoyat sodir bo'lishidan qanday zarar ko'rganligini ko'rsatib o'ting.

Zarar moddiy bo'lishi mumkin – bunaqa holatda nima o'g'irlanganligini, nimaga zarar yetkazilganligini v.h.k sanab o'tish kerak. Yetkazilgam zarar miqdorini ko'rsatish va uni rublda baholah kerak. Agar hozirda zararni aniq

baholay olmasangiz, uni tahminiy o'lchamini ko'rsating va keyinchalik aniq baholashingizni yozib o'ting.

Zarar jismoniy bo'lishi mumkin – unda aynan qaysi harakatlar tufayli sizning sog'ligingizga zarar yetganini yozish kerak (agar urishgan bo'lsa, aynan qayerga urdi, agar jinoyatchi nima bilandir urgan bo'lsa, aynan nima bilan urdi qayerda va qanday izlar qoldi: ko'karishlar v.h.k), og'riq qay darajada kuchli edi,tibbiy yordamga murojaat qildingizmi, yordam ko'rsatildimi, davolandingizmi va/yoki davolanyapsizmi. Bundan tashqari ,davolanishga sarf qilingan mablag'ni ham aytib o'tishingiz mumkin. Hatto yetkazilgan zarar haqidagi ma'lumotlar uyatli ko'rinsa ham, ularni belgilashda ikkilanmang.

Agar sog'ligingiz va mulkingizga zarar yetkazilmagan bo'lsa ham bu sizning, siz jabrlanuvchi emasligingizni anglatmaydi. Zarar, ma'naviy ham bo'lishi mumkin. Jins, irq, millat, til, kelib chiqish, diniy qarashlar, shuningdek, boshqa ijtimoiy guruhga mansubligingiz sababli sizning qadr-qimmatingizni kamsitish bilan bog'liq bo'lgan qanday his-tuyg'ularni boshingizdan kechirganingizni yozing.

muhim:

Agar biron narsani unutgan yoki noto'g'ri ko'rsatgan bo'lsangiz, qo'rqmang. Esingizda bo'lsin, sizni hali bir necha bor so'roq qilishadi(ish boshlashdan oldin, tergov payti va sudda) va siz birinchi marta aytib bergen hikoyangizni to'ldirishingiz mumkin, lekin qo'shimchalar bir-biri bilan zid bo'lmasligi kerak.

25-----

ARIZANGIZNI QABUL QILISHMASA NIMA QILISH KERAK:

Hatto nima uchun ular sizning arizangizni qabul qilmasliklarini aniq tushuntirishsa ham, bu boshqa hech qayerga murojaat qilib bo'lmasligini anglatmaydi. Qonunga ko'ra siz e'tiroz ustidan prokurorga yoki sudga shikoyat qilish huquqiga egasiz, bular jinoyat protsessual kodeksining 124 va 125-moddalarida nazarda tutilgan.

Agar rad javobi ish kunida kelsa, darhol prokuratura organiga o'ting: tuman prokuraturasida xizmat ko'rsatuvchi navbatchi prokuror har kuni, soat 9 dan 18 soatgacha qabul qiladi. Siz navbatchi prokurorga e'tirozingizni og'zaki shaklda bildirishingiz mumkin.

Agar, sizga hududiy politsiya bo'limida rad javobini berishsa, siz tuman ichki ishlar boshqarmasiga shikoyat qilishingiz mumkin. U yerda fuqarolardan shikoyatlarni qabul qiladigan navbatchi ishchi yo'q, shuning uchun siz tuman ichki ishlar boshqarmasining boshlig'i yoki uning o'rribosarining qabuliga, ularning qabul qilish soatlarida borishingiz kerak. Sizga rad javobini bergen hodimlarning nomlarinini, unvonini, lavozimini eslab qolishga harakat qiling, ularni shikoyat arizasida ko'rsating.

Agar sizga tunda, bayram kunlarida yoki dam olish kunlarida rad javobini berishsa, siz bo'lsa zudlik bilan jinoyat izlarini izlash va jinoyatchini qidirish kerakligini his qilsangiz, telefondan "02" yoki mobil telefondan "112" raqamlariga qo'ng'iroq qiling, jinoyat sodir etilganligini, siz jabrlanuvchililingizni va sizni politsiya bo'limiga kirgizishmayotganliklarini yoki siz bilan gaplashishni istashmayotganliklarini ayting.

Agar sizning urinishlaringiz muvafaqqiyatga uchramasa, umidsizlikka tushmang. Unutmang, siz o'z huquqlaringizni himoya qilishga qaror qilgansiz.

Arizani yozing va uni pochtadan, buyurtma xati orqali politsiya yoki prokuraturaga yetkazib berish xabarnomasi bilan (lekin rahbarlarga emas, bali past darajadagilarga), jo'nating. Masalan: General prokurorga yoki ichki ishlar vaziriga emas, balki tuman prokuroriga, yoki tuman ichki ishlar boshqarmasiga yuboring (yuqori organlardan sizning arizangiz baribir pastga yuboriladi va bu jarayon ko'p vaqt ni oladi).

Rasmiy organlarga yuboriladigan har qanday murojaatlarni pochtadan, buyurtma xati orqali, yetkazib berish xabarnomasi bilan yuborgan ma'qul, shunda shunda sizning qo'lingizda haqiqattan murojaat qilganingizni tasdiqi qoladi. Siz shuningdek, arizani, oddiy pochtadan yuborishingiz yoki ayrim prokuratura idoralarida mavjud maxsus qutiga solishingiz mumkin, yoki qabulxonadagi navbatchi prokurorga berishingiz mumkin (tuman prokurorini qabulini kutib o'tirish shart emas; sizning shikoyatingizni navbatchi prokuror qabul qilishga haqli, u baribir keyin tuman prokuroriga shikoyatingizni topshiradi. Arizani topshirishda nusxaga qo'l qo'yishlarini va arizani qabul qilgan shaxsning ism-sharifini so'rang. Ariza topshirilganligi haqida xabarnoma olganingizdan so'ng, siz vakolatxona idorasiga qo'ng'iroq qilib, kirish xatining raqamini, kimga ko'rib chiqish uchun berilganligini bilib olishingiz kerak. Iloji boricha tergovchi bilan bog'laning va ushbu ariza bo'yicha qanday qaror qabul qilinganligini bilib oling. Agar sizga hali ham, jinoyat ishi bo'yicha arizangizni qabul qilishdan va tergov ishini olib borishdan bosh tortishsa, politsiya xodimlari tomonidan, sodir etilgan jinoyatni yashirilganligi to'g'risida prokuraturaga shikoyat qilishingiz mumkin.

ARIZANGIZ BO'YICHA JINOYAT ISHI OCHILMASA NIMA QILISH KERAK

Bunday bo'lishi ham mumkin: sizning arizangiz qabul qilishdi va ro'yxatdan o'tkazishdi, ammo keyin jinoyat ishi qo'zg'atishni rad qililishdi.

Qonun, uch kun ichida arizangiz bo'yicha qaror qabul qilinishi kerakligini aytadi. Bu muddat o'n kungacha yoki ayrim hollarda, 30 kungacha uzaytirilishi mumkin.

Qarorlar quyidagicha bo'lishi mumkin:

-jinoiy ish qo'zg'atilishi to'g'risida;

-jinoiy ish qo'zg'atishni rad etish to'g'risida;

-jinoyat ishi haqidagi xabarni boshqa organga o'tkazilishi to'g'risida - sud yoki boshqa bo'limga.

Ohirgi holda, qonun politsiya jinoyat izlarini saqlab qolish bo'yicha chora-tadbirlarni ko'rishni talab qiladi. Agar ushbu vaqt ichida sizni qaror haqida xabardor qilishmasa, arizangizning taqdiri bilan o'zingiz qiziqib ko'ring. Jinoyat ishini qo'zg'atishni rad qilish to'g'risidagi qarorning nusxasi u berilgan kundan e'tiboran 24 soat mobaynida sizga yuborilishi kerak. Agar siz bu xabarni olsangiz, umidsizlikka tushmang. Siz ushbu qarorga nisbatan e'tiroz bildirish huquqiga egasiz. E'tiroz uchun jinoiy ish qo'zg'atishni rad etish to'g'risidagi qarordagi rad etish sabablarini yuborishlarini talab qiling (Agar uni olmagan bo'lsangiz).

Qayerga va qanday shikoyat qilish kerak:

Ishni qo'zg'atish rad etilganligi ustidan shikoyatni faqat yozma ravishda, jinoyat protsessual kodeksining 124-moddasi asosida tergov organining boshlig'iga yoki shu darajadagi prokurorga berish kerak. Shunday qilib, agar sizga tuman politsiyasida rad etishsa, ularni ustidan tuman prokuroriga shikoyat qilasiz. Prokuroring familiyasini bilish shart emas; shikoyatda N tuman prokuroriga deb murojaat qilish kifoya; o'z shaxsiy ma'lumotlaringizni, manziligidizni va jinoyat haqidagi xabarni qayd etishni unutmang. Nima sababdan qabul qilingan qarorga qo'shilmasligingizni erkin tarzda bayon qiling, sizning fikringizcha, tergov organi ishning holatini aniqlash uchun qanday choralarни ko'rmadi.

Prokuror shikoyatni olganidan keyin, uni uch kun ichida ko'rib chiqishi kerak. Shikoyatni pochta orqali yuborgan bo'lsangiz, kutish vaqtiga shikoyat va javobning pochta orqali borib kelish vaqtini qo'shing .

Agar viloyat prokurori sizni rad etsa, hamma narsa tugagan deb o'ylamang. Siz shikoyat qilishni davom ettirishingiz va jinoiy ish qo'zg'atishingizni talab

qilishingiz mumkin. Tuman prokurorining qarorining ustidan yuqoridagi shahar prokuraturasiga murojaat qilish mumkin. Agar siz shahar prokururasining javobidan qoniqmasangiz, siz Rossiya Federatsiyasi Bosh prokururasiga yozishingiz mumkin.

Siz, shuningdek, prokuraturaga emas, balki sudga jinoyat protsessual kodeksining 125-moddasi asosida shikoyat qilishingiz mumkin, bu hol ba'zi hollarda samaraliroqdir; Qonun sizga tanlov huquqini beradi. Suddan, shikoyat bo'yicha o'z nuqtai-nazaringizni shakllantirish uchun tanishishingiz mumkin bo'lgan jinoyat hisobotini tekshirish uchun materiallar talab qilishini so'rang.

Sudga shikoyat qilish masalalari Rossiya Federatsiyasi Oliy sudi Plenumining 2009 yil 10 fevraldagi " sudlar tomonidan shikoyatlarni jinoyat protsessual kodeksining 125-moddasiga asosan ko'rib chiqish amaliyoti to'g'risida "gi 1-sonli qarorida ko'rib chiqilgan.

muhim:

- Shikoyat qilishni yuqori organlardan emas, "past"dagilardan boshlang, chunki bevosita Bosh prokuraturada shikoyatni faqat barcha quyo tizimlarsizga javob bergen taqdirda ko'rib chiqadi. Aks holda shikoyatingiz "pastga" yuboriladi;
- Agar siz prokuraturaga shikoyat yozib uni jo'nata olish qo'lingizdan kelgan bo'lsa ham, sudga shikoyat qilishish uchun professional advokatga murojaat qilgan ma'qulroq. Sudga yoziladigan shikoyatlarning mazmuniga ham, tuzilishga ham qattiqroq talablar qo'yiladi va maxsus ta'limga ega bo'limgan odam buni uddasidan chiqa olmasligi mumkin;
- Siz va advokatingiz tekshiruv materiallari va tergov organida jinoyat ishini qo'zg'atishdan bosh tortish uchun asoslar bilan shunchaki va sudda shikoyat berilyotganida tanishish huquqiga ega.

34----

JINOYAT ISHI QO'ZG'ATILGAN HOLATDA NIMA QILISH KERAK

Agar jinoyat ishi militsiyaga murojaat qilganingizdan keyin darrov qo'zg'atilsa, siz terfov jarayonida ishtirok etishingiz kerak bo'ladi. Avvaliga sizni navbatchi tergovchi yoki tergovchi so'roq qiladi. Arizangizni qabul qilgan militsionerning savollaridek bir xil savollarni takrorlashsa hayron bo'lmaning.

Guvohligingizni takroriy ko'p marta qaytarishingiz kerakligiga ko'niking. Bu huquqiy jarayonning achchiq haqiqati.

Sizni tergovchining yoniga chaqiriq xati yoki telefon orqali chaqirishlari mumkin.

Jabrlangan ham, guvoh ham so'roqqa advokati bilan kelishga haqli. Advokatning to'lovi faqatgina siz emas, balki qarindoshlaringiz yoki huquqni himoya qiluvchi tashkilotlar tomonidan amalga oshirilishi mumkin. Advokatning vakolatlari kafolat orderi va advokatligi haqidagi guvohnoma bilan tasdiqlanadi. Tergovchi advokat bilan kelishuvni talab qilishi yoki advokat hizmatiga haq to'laydigan shaxs haqida ma'lumot so'rash huquqiga ega emas.

Tergovchi bilan muloqotda bo'lganiningizda, hatto jabrlanuvchi yoki guvoh bo'lsangiz ham, siz bilan maslahatlashadigan va sizga huquqiy yordam bera oladigan shaxs bo'lgani ma'qul.

muhim:- Advokatni tanlashda, siz yashash joyingiz yoki voqeа joyingiz manzili bo'yicha bog'lanishingiz shart emas. Sizning advokatingiz yoki advokatlik byurosi qayerda joylashganligidan qat'i nazar, u bilan shartnoma tuzish huquqiga egasiz. Advokat jabrlanuvchini himoya qilishga rozilik bergenidan keyin himoyadan voz kechishga haqli emas;

-Bepul huquqiy yordam ko'rsatilishi kerak bo'lgan fuqarolar toifasiga kirish kirmasligingizni bilib oling (nogiron, kam ta'minlangan, balog'atga yetmagan bolalar), sizning ishingiz muhim va jamoat ahamiyatiga ega bo'lgan holda, advokat hizmatlarini to'lashi mumkin bo'lgan huquqlarni himoya qilish jamoat tashkilotlari bilan bog'laning. "Fuqarolik nazorati" inson huquqlarini himoya qilish tashkiloti irqiy adovat va dushmanlik sababli jinoyat jabrdiydasiga aylanganlarga huquqiy yordam ko'rsatadi;

-Jinoyat ishi qo'zg'atilganidan keyin, sizni jabrlanuvchi sifatida tan olishlari kerak. Tergovchi qaror qabul qiladi, uni sizga e'lon qiladi, ushbu holatdagi sizning huquqlaringizni tushuntiradi;

-Yodingizda tuting: siz jabrlanuvchisiz, tergov siz va sizning himoyangiz uchun olib borilyapti, shu jumladan gunohkorlarni jazolash uchun ham. Jabrlanuvchining huquqlarini faol ravishda amalga oshiring – tergov jarayonida iloji boricha passiv bo'lmaning, va advokat yordami bilan ish bo'yicha dalillarni yig'ing va taqdim eting.

-Sizni tergovning borishi bhaqida xabardor qilishlari, sizning ishtirokingiz bilan olingen barcha protokollar bilan tanishish imkoniyatini berishlari shart, bu haqida so'rang;

-Siz o'zingizning ona tilingizda guvohlik berish uchun tarjimondan bepul foydalanishingiz mumkin;

-Siz tergovchining ruxsati bilan iltimosnomangiz bo'yicha olib boriladigan tergov harakatlarini ishlab chiqishda ishtirok etishga haqingiz bor;

-Ayblanuvchi, sudlanuvchi, ularning do'stlari yoki qarindoshlari sizga tahdid qilishsa, darhol tergovchini xabardor qiling: bu ayblanuvchi uchun ko'rila'digan chora tadbirlarni kuchaytirishga va hattoki qamoqqa olishga, shuningdek, siz uchun guvohlar va jabrlanuvchilarni himoya qilish dasturi bo'yicha maxsus chora-tadbirlar ko'rishga asos bo'lishi mumkin;

-Sizga dalillarni taqdim etish huquqiga egasiz (ma'lumotlar va hujjatlarni ilova qilish, guvohlarni so'roq qilish, ekspertiza o'tkazish uchun ariza berish va hokazolar).

muhim: -Ekspert xulosasi - tibbiy (yetkazilgan tan jarohatlari bo'yicha), ijtimoiy-gumanitar (matnlar va qo'lga kiritilgan adabiyotlar bo'yicha), balistik (qurol bo'yicha) va h.k. - nafrat va dushmanlikni kuchaytirish holatlarining asosiy dalillaridan biri;

-Qabul qilingan narsalar bo'yicha ekspertiza tayinlashni talab qiling, qurol, adabiyot, afishalar, varaqalar, ayblanuvchilardagi tatuirovkalar, voqeа joyidagi yozuvlar – jinoyatni nafrat va dushmanlik asosida uyushtirilganligini isbotlovchi barcha dalillar;

-Sizning advokatingiz guvohlardan tushuntirish olish, tergov va sud davomida ularni so'roq qilishda qatnashishi huquqiga ega;

-Dastlabki tergovning oxirida texnik vositalar (fotokopiler, fotoapparat) yordamida ishning barcha materiallari bilan tanishib chiqishingiz va dalillarni taqdim etish orqali tergovni to'ldirishingiz mumkin.

Agar jinoyat sizga moddiy zarar yetkazgan bo'lsa, bu haqda tergovchiga aytishni unutmang va sizni fuqaroviylar da'vogir sifatida tan olishlarini so'rang. Lekin siz ayblanuvchidan so'ragan qiymatingizni qonuniyligini isbotlashingiz kerak: hisoblar yoki boshqa sizning xarajatlarining tasdiqlovchi hujjatlar. Siz shuningdek, ma'naviy zarar uchun tovon puli talab qilishingiz mumkin. Shuningdek, fuqaroviylar da'voni sud jarayonida qo'zg'atishingiz mumkin, da'vening miqdori vaqt o'tishi bilan ko'payishi mumkin (dorilarga ketgan saf-harajatlar, tibbiy hizmat uchun va hk), shuning uchun barcha tibbiy hujjatlarni va dorilarga yoki reabilitatsiya uchun ketgan harajatlarning hisoblarini saqlab boring.

muhim: Fuqarolik da'vesi, ya'ni moddiy va ma'naviy zararni qoplash uchun talabnomaga jinoyat ishi qo'zg'atilgandan keyin – tergov davomida va sud jarayonida talab qilinishi mumkin.

Siz tergovning uzoq muddatli jarayon ekanligini tushunishingiz va sabr qilishingiz kerak. Biroq tergov cheksiz davom etishi mumkin emas. Qonun bo'yicha uning muddati ikki oy va bu muddat tergov harakatlari uchun uzaytirilishi mumkin. Sizni tergov muddati uzaytirilishi to'g'risida xabardor qilishlari kerak.

Siz sudga yuborulgunga qadar ish materiallari bilan tanishish (nusxa olish, rasmga tushirish), tegishli arizalarni yuborish, qo'shimcha hujjatlarni qo'shishni so'rash va qo'shimcha guvohlarni so'roq qilish huquqiga egasiz.

Esingizda bo'lzin: sizni ish ketishi to'g'risida xabardor qilib borishlari kerak. Agar jinoyat ishi qandaydir sabablarga ko'ra to'xtatib qo'yilgan bo'lsa (masalan, aybdor topilmasa), sizni xabardor qilishlari va bu haqidagi qarorning nusxasini berishlari shart. Siz qaror ustidan sudga shikoyat qilish huquqiga egasiz.

Agar tergovchini hech nima qilmayapti, lekin tergov bo'yicha hali qandaydir harakatlar qilishi mumkin edi deb hisoblasangiz, yozma tarzda tergov organining boshlig'iga, prokurorga yoki sudga shikoyatnoma yozing. Unda tergovchi tomonidan qilinishi mumkin bo'lgan, lekin qilinmagan ishlarni ko'rsating.

Agar jinoyat ishi tergov jarayonidan keyin to'xtatilsa, va siz bundan norozi bo'lsangiz, sizga shikoyat qilish tartiblarini tushuntirishlari kerak. Siz qaror qabul qilish huquqiga egasiz. Siz jinoyat ishi to'xtatilganligi haqidagi qarorni olishga va uni o'zgartirish uchun prokurorga yoki sudga murojaat qilishingiz mumkin.

40-----

SUD JARAYONIDA NIMALAR QILISH KERAK:

Sudda siz tarjimonga ega bo'lisingiz va ona tilida guvohlik berishingiz mumkin.

Sudyaga - "Ваша честь" deb murojaat qilishingiz kerak. Agar uchta suda bo'lsa, "Уважаемый суд" deya murojaat qilinadi.

Sudda sizning huquqlaringiz tushuntiriladi. Sizning vazifangiz: chidamli bo'lib sudni va jarayon ishtirokchilarini diqqat tinglash.

Sudga o'zingizning vakilingiz bo'lgan advokat bilan kelishingiz mumkin; barcha sud majlislarida ishtirok etmasligingiz mumkin (jabrlanuvchini so'roq qilish bundan mustasno), buning uchun vakilingizga yoki vakilingiz bo'la oladigan advokat yollab ishonchnoma berishingiz mumkin.

Sudda guvohlik o'rnidan turgan holda berish qabul qilingan. Shuningdek, sud (sudyaga) ham o'rnidan turgan holda murojaat qilinadi. Siz sud va o'zingizning advokatingizdan tashqari hammaga savol bilan murojaat qilishingiz mumkin. Hech kimning gapini bo'lmaning. Agar sizni biror narsa qoniqtirmasa,

suddan sizga izoh etish imkoniyatini berishini so'rang va buni sud majlisining bayonnomasiga kiritishlarini so'rang. Siz ayblanuvchilarga savollar berish, qo'shimcha guvohlik berish, e'tirozlar bildirish, dalillarni taqdim etish, tergov harakatlarining protokollari bilan tanishish va bayonnomaga sharhlar berish huquqiga egasiz.

Agar sudda siz va prokuroringiz ayblanuvchi tomon bo'lsangiz, iloji boricha ishda prokuratura bilan umumiy pozitsiyani ishlab chiqishga harakat qiling, dalillar taqdimoti tartibini belgilang. Siz ayblovni qo'llab quvvatlashga yoki, agar ayblanuvchi kursisida begunoh odam o'tiribdi deb hisoblasangiz, uni rad etishga haqlisiz.

Sud jarayonining boshqa ishtirokchilari dalillarini keltirgandan keyin, sudning ruxsati bilan o'z e'tirozlaringizni bildirishingiz mumkin. Esingizda tuting: sizning chidamliligingiz judayam kata ahamiyatga ega, siz qanchalik tinch bo'lsangiz, shunchalik sud jarayonning borishini diqqat bilan kuzata olasiz va bunda adolatga erisha olishingiz foizi oshadi.

Sudda siz tomonlarning gaplariga qo'shilishingiz mumkin, ayblovlarning asoslari haqida o'z nuqtai nazaringizni taqdim etish va eng muhimi, sudlanuvchilar uchun jazo darajasiga oid fikr bildirish huquqiga egasiz. Sizning fikringiz jazo muddati va miqdori bo'yicha hukm tayinlanganda sud tomonidan inobatga olinishi lozim.

Unutmang sizning ham rioya qilishlari kerak bo'lgan huquqlaringiz bor. Tergov va sudning barcha qarorlari va hatti-harakatlari, shuningdek, hukm ustidan shikoyat bildirish huquqiga egasiz.

Hukm ustidan cassatsiya shikoyati ko'rib chiqilganidan keyin va (yoki) tergovchining qarorlari va harakatlari ustidan sud qilinganidan keyin (ish qo'zg'atishdan bosh tortish, ishni to'xtatish, tergovni to'xtatib turish bo'yicha) bu qarorlar ustidan shikoyat qilishingiz mumkin, agarda davlatning jinoyatchilarni samarali xolis tekshirish va jazolash bo'yicha ijobiy majburiyatlari buzulsa Inson huquqlari bo'yicha Evropa sudiga shikoyat qiling.

AGAR SIZNI ROSSIYADAN BADARG'A QILISHSA, NIMA QILISH MUMKIN:

Agar Rossiya sudi sizni deportatsiya qilish to'g'risida qaror qabul qilsa va siz mamlakatdan deport qilinyotgan bo'lsangiz, bu ishni yutqazganligingizni anglatmaydi.

Birinchidan, agar siz ishda jabrlanuvchi sifatida e'tirof etilsangiz, sizning surgun qilinganligingiz tergov ishini to'xtatilishi kerak deganini bildirmaydi.

Ikkinchidan, tergov va sud oldida sizning manfaatlaringiz advokat tomonidan yoki ishonchnomaga ega bo'lgan vakilingiz himoya qilinishi mumkin.

Uchinchidan, sizning Rossiyada qarindoshingiz bo'lsa, u sizning ishingiz bo'yicha o'zini jabrlanuvchi sifatida tan olishlarini so'rashi mumkin. Bunday holatda, unga ham advokatning yoki yuristning yordami kerak bo'ladi.

E'tiboringizni shunga qaratamizki, sizni yoki qarindoshingizni, sizning deportatsiya holatingizda, jabrlanuvchi deb rasman tan olish olmasliklaridan qat'i nazar, agar siz aslida irqiy nafrat tufayli qilingan jinoyatning jabrdiydasi bo'lsangiz, va sizning huquqlaringiz buzulgan deb hisoblasangiz Inson huquqlari bo'yicha Evropa sudiga shikoyat qilishingiz mumkin

Umid qilamizki, bizning maslahatlarimiz sizga to'g'ri yo'lni tanlashda va huquqlaringizni samarali himoya qilishda yordam beradi.

ROSSIYA FEDERATSIYASINING JINOYAT- PROTSESSUAL KODEKSI

(parcha)

140-modda.

JINOIY ISHNI QO'ZG'ATISH UCHUN SABAB VA ASOSLAR

1. Jinoyat ishini qo'zg'atish uchun quyidagilar asos bo'ladi:

- 1) jinoyat uchun ariza;
- 2) tan olish bilan qatnashish;
- 3) sodir etilgan yoki tayyorlanyotgan jinoyat to'g'risida - boshqa manbalardan olingan xabar;

4) prokurorning jinoiy ta'qibga oid masalani hal qilish uchun tegishli materiallarni dastlabki tergov organiga yuborish to'g'risidagi qarori.

2. Jinoyat ishini qo'zg'atish uchun asoslar jinoyat alomatlarini ko'rsatadigan ma'lumotlarning mavjudligi hisoblanadi.

141-modda.

JINOYAT HAQIDA ARIZA

1. Jinoyatga oid ariza og'zaki yoki yozma shaklda berilishi mumkin.

2. Jinoyat uchun yozma ariza arizachi tomonidan imzolanishi kerak.

3. Og'zaki ariza hisobotga kiritiladi, u ariza beruvchi va arizani qabul qilgan shaxs tomonidan imzolanadi. Hisobot arizachi haqida ma'lumot, shuningdek, arizachining shaxsini tasdiqlovchi hujjatlarni o'z ichiga oladi.

4. Agar jinoyat to'g'risida og'zaki xabar tergov harakatlari paytida yoki sud majlisida yetkazilsa, shunga muvofiq xabar tergov harakatlari yoki sud majlisi bayonnomasiga kiritiladi.

5. Agar ariza beruvchi shaxsan bayonnaoma tuzishda ishtirok eta olmasa uning arizasi ushbu Kodeksning 143-moddasida belgilangan tartibda rasmiylashtiriladi.

6. Ariza beruvchi RF Jinoyat Kodeksining 306-moddasiga binoan, yolg'on xabar uchun jinoiy javobgarlikka tortilishi mumkinligi haqida ogohlantiriladi. Arizachi ogohlantirilganligi bayonnomaga kiritiladi va ariza beruvchining imzosi bilan tasdiqlanadi.

7. Jinoyat haqidagi anonim (noma'lum) ariza jinoyat ishini qo'zg'atish uchun sabab bo'la olmaydi.

144-modda.

JINOYAT HAQIDAGI XABARNI KO'RIB CHIQISH TARTIBI

1. Tergovchi, tergov organi, tergov organi rahbari jinoyat sodir etilyotganligi yoki sodir etilganligi to'g'risidagi har qanday xabarni, ularga ushbu Kodeksda belgilangan vakolatlari doirasida qabul qilishlari, tekshirishlari shart. Qaror, xabar qabul qilingan kundan boshlab 3 kundan kechiktirilmay qabul qilinishi kerak.

1.1. Jinoyat haqidagi xabarni tekshirish vaqtida protsessual harakatlarda ishtirok etadigan shaxslarga ushbu Kodeksda nazarda tutilgan huquq va majburiyatlari tushuntiriladi va bu huquqlardan, qilinyotgan protsessual harakatlar va qabul qilingan protsessual qarorlarda, ularning manfaatlariga tegishli

qismlaridan foydalanishga, shu jumladan, o'zi, turmush o'rtog'i (xotini) va boshqa yaqin qarindoshlariga qarshi guvohlik bermaslik (ularning doirasi ushbu Kodeksning 5-moddasi 4-bandida belgilangan), advokatning xizmatlaridan foydalanish, shuningdek, surishtiruvchi surishtiruv bo'limining boshlig'i, tergovchi, tergovchi bo'limi boshliqlarining harakatlariga (harakatsizligiga) va qarorlariga qarshi ushbu Kodeksning 16 bobida ko'rsatilgan tartibda shikoyat qilish huquqlariga egalar. Jinoyat xabarini tekshirishda ishtirok etuvchilar dastlabki tergov ma'lumotlarini, ushbu Kodeksning 161-moddasida nazarda tutilgan tartibda, oshkor qilmaslik to'g'risida ogohlantirilishi mumkin. Zarur bo'lsa, sud oldi tergov ishtirokchisining xavfsizligi, ushbu Kodeksning 166-moddasi to'qqizinchi moddasida belgilangan tartibda ta'minlanadi, shu jumladan jinoyat haqidagi xabarni qabul qilishda ham.

3. Tergov organi rahbari, surishtiruv organining rahbari, tergovchining, surishtiruvchining maxsus so'rovi bo'yicha xabarni ko'rib chiqishni, ushbu moddaning 1-qismida ko'rsatilgan muddatdan 10 kungacha uzaytirishga haqlidir. Hujjatlarni tekshirish, tekshirishlar o'tkazishga, sud ekspertizasi, hujjatlar tadqiqoti, obyektlar, jasadlar, shuningdek, tezkor-qidiruv tadbirlari o'tkazish uchun vaqt zarur bo'lsa tergov organining rahbari tergovchining iltimosiga binoan va prokuror surishtiruvchining iltimosnomasi bilan ushbu muddatni 30 kungacha uzaytirishga haqli, faqat bu holda vaqtini uzaytirishga asos bo'lgan haqqoniy holatlarni aniq ko'rsatib o'tishlari shart.

4. Ariza beruvchiga jinoyat hisoboti qabul qilinganligi to'g'risida olingan hujjat beriladi, unda olgan shaxs haqidagi ma'lumotlar, shuningdek, qabul qilingan sana va vaqt ko'rsatiladi.

5. Jinoyat haqida xabar olishni rad etish ushbu Kodeksning 124 va 125-moddalarida nazarda tutilgan tartibda prokurorga yoki sudga shikoyat qilinishi mumkin.

145-modda.

JINOYISH HAQIDAGI XABARNI KO'RIB CHIQISH NATIJALARI BO'YICHA QABUL QILINGAN QARORLAR

1. Jinoyatni tekshirish natijalari bo'yicha surishtiruv organi, tergovchi, tergov organining rahbari quyidagi qarorlardan birini qabul qiladi:

- 1) ushbu Kodeksning 146-moddasida nazarda tutilgan tartibda jinoyat ishini qo'zg'atish to'g'risida;
- 2) jinoyat ishini qo'zg'atishni rad etish to'g'risida;

3) Ushbu Kodeksning 151-moddasiga va jinoyat ishi bo'yicha maxsus jinoiy ishlar bo'yicha tergovga oid xabarni ushbu Kodeksning 20-moddasi ikkinchi qismiga muvofiq sudga yuborish to'g'risida.

2. Ariza beruvchiga qaror to'g'risida xabar beriladi. Bunday holda, ariza beruvchiga ushbu qarorga apellyatsiya tartibida shikoyat qilish huquqi va uning shikoyat qilish tartibi tushuntiriladi.

3. Agar ushbu moddaning 1-qismining 3-bandidagi qaror qabul qilinsa surishtiruv organi, surishtiruvchi, tergovchi yoki prokuror jinoyat izlarini saqlash choralarini ko'radi.

146-modda.

JAMOAT AYBLOVI JINOYAT ISHINI QO'ZG'ATISH

1. Agar ushbu Kodeksning 140-moddasida ko'rsatilgan bahona va sabablar mavjud bo'lsa, tergov organi, tergovchi, tergov organi rahbari, ushbu Kodeksda belgilangan vakolatlari doirasida tegishli qaror qabul qilingan jinoyat ishini qo'zg'atadi.

2. Jinoyat ishini qo'zg'atish to'g'risidagi qarorda quyidagilar ko'rsatiladi:

1) uni berishning sanasi, vaqtি va joyi;

2) kim tomonidan berilganligi;

3) jinoyat ishini qo'zg'atish uchun asoslar;

4) Jinoyat ishi qo'zg'atilishiga asos bo'lган Rossiya Federatsiyasi Jinoyat kodeksining bo'limi, moddasi, bandi.

4. Tergovchining jinoyat ishi qo'zg'atilishi to'g'risidagi qarori darhol prokurorga yuboriladi. Qarorga jinoyat ishi haqidagi xabarni tekshiruvi materiallari va agar xabarni tekshirish paytida jinoyat izlarini aniqlash va uni sodir etgan shaxsni aniqlash uchun tergov harakatlarini amalga oshirish (uchastka inspeksiysi, tekshirish, sud ekspertizasini tayinlash) o'tkazilgan bo'lsa - tegishli bayonnomma va qarorlar biriktiriladi. Prokuror qarorni qabul qilib olishi bilan darhol jinoyat ishini qo'zg'atishga rozilik beradi yoki jinoyat ishini qo'zg'atish uchun ruxsat berishdan bosh tortish yoki qo'shimcha tekshirish uchun materiallarni qaytarish to'g'risida qaror qabul qiladi. Prokurorning qarori haqida tergovchi o'sha kuniyoq ariza beruvchini va gumondorni ogohlantiradi.

148-modda.

JINOIY ISH QO'ZG'ATISHNI RAD ETISH

1. Jinoiy ishni qo'zg'atish uchun asoslar mavjud bo'lмаган тақдирда тергов органининг бoshlig'i, терговчи, surishtiruv органи ўзи сурисхтирувчи уни рад этиш то'г'рисида qарор qабул qилади. Ushbu Kodeksning 24 моддасining 1-qismi 2-bandida ko'rsatilgan jinoiy ish qo'zg'atishni rad этиш uchun asos faqat ma'lum bir shaxsga nisbatan qo'llanilishi mumkin.

2. Jinoiy ish haqidagi xabarning tekshiruvlari natijasida jinoiy ish qo'zg'atishni rad этиш haqida qарор чиқарилгандага тергов органи раҳбари, терговчи, surishtiruv органи ўлг'он xabar yetkazган shaxsga nisbatan jinoiy ish ochish masalasini ko'rib chiqishlarii shart.

4. Jinoiy ish qo'zg'atishni rad этиш то'г'рисидаги qарорning нусхаси, у чиқарилган paytdan boshlab 24 соат ichida da'vogarga va prokurorga yuboriladi. Bunday holda, ariza beruvchiga ushbu qarorga apellyatsiya tartibida shikoyat qilish huquqi va uning shikoyat qilish tartibi tushuntiriladi.

5. Jinoiy ish qo'zg'atishni rad этиш haqidagi qарор ustidan prokurorga, тергов органининг бoshlig'ига ўзи ushbu Kodeksning 124 va 125-моддаларida nazarda tutilgan tartibda sudga shikoyat qilish mumkin.

6. Surishtiruv органи, surishtiruvchining qароринини qонунга xilof ўзи asossiz deb topgach, prokuror qарорни bekor qилади ва tegishli qарорни, ijro этиш muddatini belgilash bo'yicha ko'rsatmalar bilan surishtiruv organiga yuboradi. Tergov органининг бoshlig'i, tergovchininig qароринини qонунга xilof ўзи asossiz deb topgach, prokuror xabar haqidagi tekshiruv materiallari olingan kundan boshlab 5 kundan kechiktirmay jinoiy ish qo'zg'atishni rad этиш haqidagi qарорни bekor qилади Bu haqida qo'shimcha materiallар bilan birgalikda qo'shimcha tekshirishga asos bo'lgan aniq holatlar bayonoti bilan asoslantirilgan qарор чиқарилади ва darhol tergов органининг бoshlig'ига jo'natiladi. Tergov органининг бoshlig'i, tergovchininig qароринини qонунга xilof ўзи asossiz deb topgach tergов органининг tegishli раҳбари уни bekor qилади ва jinoyat ishini qo'zg'atadi ўзи qo'shimcha tekshirish uchun materiallarni ko'rsatmalar bilan, ijro этиш muddatini belgilab yuboradi.

7. Jinoiy ish qo'zg'atishni rad qilish haqidagi qарорни qонунга xilof ўзи asossiz deb tan olib, sudya tegishli qарор чиқаради, uni ijro этиш uchun tergов органининг бoshlig'ига ўзи surishtiruv органининг бoshlig'ига yuboradi va bu haqida arizachini xabardor qилади.

123-modda.

SHIKOYAT QILISH HUQUQI

1. Surishtiruv organi, surishtiruvchi, tergovchi, tergov organi rahbari, prokuror va sudning harakatlari (harakatsizligi) va qarorlari ustidan, jinoyat ishi ishtirokchilari va qabul qilingan protsessual harakatlar va qarorlar ularning manfaatlariga daxldor bo'lgan boshqa shaxslar, ushbu Kodeksda belgilangan tartibda shikoyat qilishlari mumkin.

2. Jinoyat ishining sud oldi ishlari haddan ziyod oshib ketsa, jinoyat ishi ishtirokchilari va ularning manfaatlariga ham daxldor bo'lgan boshqa shaxslar prokurorga yoki tergov organining boshlig'iغا shikoyat bilan murojaat qilishlari mumkin. Shikoyatni ko'rib chiqish tartibi va muddati ushbu Kodeksning 124-moddasiga binoan ko'rib chiqilishi kerak.

124-modda.

PROKUROR TOMONIDAN SHIKOYATNI KO'RIB CHIQISH TARTIBI

1. Prokuror, tergov organining rahbari shikoyatni olingen kundan e'tiboran uch kun ichida ko'rib chiqadi. Istisno hollarda, qo'shimcha materiallarni olish yoki shikoyatni tekshirish uchun boshqa choralarini ko'rish zarur bo'lgan hollarda, shikoyatni 10 kun ichida ko'rib chiqish mumkin, bu haqida ariza beruvchiga xabar qilinadi.

2. Shikoyatni ko'rib chiqish natijalari bo'yicha prokuror, tergov organining rahbari shikoyatni to'liq hajmda yoki qisman qondirish, yoki rad etish to'g'risida qaror chiqaradi.

2.1. Agar shikoyat qondirilsa va u ushbu Kodeksning 123-moddasining ikkinchi qismiga muvofiq taqdim etilgan bo'lsa, qarorda tekshiruvni tezlashtirish bo'yicha harakatlar va uni amalga oshirish muddatlari ko'rsatilishi kerak .

3. Shikoyat bo'yicha qabul qilingan qaror va unga nisbatan shikoyat berishning keyingi tartibi to'g'risida ariza beruvchiga zudlik bilan xabar berilishi kerak.

4. Ushbu Kodeksda nazarda tutilgan hollarda tergovchi tergovchining harakatlari (harakatsizligi) va prokurorning yoki tergov organining boshlig'inining qarorlarini yuqori turuvchi prokurorga yoki yuqori turuvchi tergovchining boshlovchisiga shikoyat qilish huquqiga ega.

125-modda.

SHIKOYATLARNI KO'RIB CHIQISH SUD TARTIBI

1. Surishtiruvchi, tergovchi, tergov organi rahbarining qarorlari tergov organining jinoyat ishi qo'zg'atishni rad etish to'g'risidagi qarori, ishni tugatish, shuningdek surishtiruvchi, tergovchi. Tergov organi rahbarining boshqa qarorlari, harakatlari (harakatsizligi) jinoiy ish ishtirokchilarining konstitutsiyaviy huquq va erkinliklariga putur yetkaza olsa, jinoyat alomatlari mavjud bo'lgan xatti-harakat sodir etilgan joyda tuman sudiga shikoyat qilinishi mumkin. Dastlabki tergov olib borish joyi ushbu Kodeksning 152-moddasining 2-6-bandlarida nazarda tutilgan bo'lsa, ushbu shaxslarning qarorlari va harakatlari (harakatsizligi) tuman sudi tomonidan ushbu organning joylashgan yerida ko'rib chiqiladi.

2. Shikoyat arizachi, uning maslahatchisi, qonuniy vakili yoki vakili tomonidan bevosita yoki surishtiruvchi, tergovchi, tergov organining rahbari yoxud prokuror orqali sudga berilishi mumkin.

3. Sudya surishtiruvchi, tergovchi, tergov organining boshlig'i, prokurorning harakatlari (harakatsizligi) qonuniyligini va asoslilagini arizachi va uning maslahatchisi ishtirokida sud majlisiga shikoyat berilgan kundan boshlab 5 kun ichida qonuniy vakili yoki vakili, agar ular jinoyat ishi bilan shug'ullanayotgan bo'lsa, boshqa shaxslar manfaatlari bevosita xatti-harakat (harakatsizlik) yoki qaror bilan bevosita ta'sir qilgan boshqa shaxslar, shuningdek prokuror, tergovchi, tergov organining rahbari ishtirokida tekshiriladi. Shikoyatni ko'rib chiqish muddati to'g'risida o'z vaqtida xabardor qilingan va ular ishtirokida ko'rib chiqishni talab qilmaydigan shaxslarning sudga kelmasligi shikoyatini ko'rib chiqish uchun to'sqinlik qilmaydi. Sudda ko'rlishi kerak bo'lgan shikoyatlar ochiq sud majlisida ko'rib chiqiladi, ushbu Kodeksning 241-moddasi ikkinchi qismida nazarda tutilgan hollar bundan mustasno.

4. Sud muhokamasi boshlanishida sudya sudda ko'rib chiqilishi kerak bo'lgan shikoyatni e'lon qiladi, o'zini sud majlisiga kelgan shaxslarga tanishtiradi va ularning huquq va majburiyatlarini tushuntiradi. Keyin arizachi sud majlisida ishtirok etsa, shikoyatni asoslaydi, shundan keyin sud majlisiga kelgan boshqa shaxslar eshitiladi. Ariza beruvchiga o'z matni bilan chiqish imkonи beriladi.

5. Shikoyatni ko'rib chiqib, sudya quyidagi qarorlardan birini chiqaradi:

1) tegishli mansabdor shaxsning harakatini (harakatsizligini) yoki qarorini qonunga xilof yoki asossiz deb topish va buzilishi bartaraf etish majburiyati to'g'risida;

2) shikoyatni qoniqtirmasdan qoldirish to'g'risida.

6. Sud qarorining nusxalari ariza beruvchiga, prokurorga va tergov organining boshlig'iga yuboriladi.

7. Shikoyat berish ish borishini to'xtatmaydi tergov organi, tergovchi, tergovchi, tergov organi rahbari, prokuror yoki sudya tomonidan zarur bo'lган narsa aniqlanmagan bo'lsa, shikoyat bergen va qarorning ijro etilishi ustidan shikoyat berilgan shaxs tomonidan.

42-modda

JABRLANUVCHI

1. Jabrlanuvchi deb shaxsga jismoniy, mulkiy, axloqiy jihatdan zarar yetkazilsa, shuningdek yuridik shaxsga moddiy va ishidagi obro'siga zarar yetkazilsa aytiladi. Jabrlanuvchi deb e'tirof etish haqidagi qaror jinoyat ishi qo'zg'atilgan paytdanoq qabul qilinadi va surishtiruvchi, tergovchi, sudya qarori yoki sudya ajrimi bilan e'tirof qilinadi. Jinoyat ishi qo'zg'atilgan paytda zarar yetkazilgan shaxs haqida hech qanday ma'lumot yo'q bo'lsa, jabrlanganlarni tan olish to'g'risidagi qaror ushbu shaxs haqida ma'lumot olinganidan darhol qabul qilinadi.

2. Jabrlanuvchi huquqlarga ega:

1) ayblanuvchiga qo'yilgan ayblovlarni bilish;

2) ko'rsatmalar berish;

3) o'ziga, turmush o'rtog'i (xotini) va boshqa yaqin qarindoshlari, uning doirasi ushbu Kodeksning modda 5-moddasining 4-bandida belgilangan qarshi ko'rsatmalar berishdan bosh tortish. Jabrlanuvchining ko'rsatma berishga roziligi bo'lган holda, u uning ko'rsatmalari jinoiy ishda dalil sifatida foydalanishligi mumkinligi haqida ogohlantirilishi kerak;

4) dalillar taqdim etish;

5) iltimoslar va da'volar taqdim etish;

6) ona tilida yoki bilgan tilida guvohlik berish;

7) tarjimonning yordamidan bepul foydalanish;

8) vakiliga ega bo'lishi;

9) surishtiruvchi yoki tergovchining ruxsati bilan arizasi yoki vakilining arizasi bo'yicha amalga oshirilyotgan tergov harakatlarida qatnashish;

10) uning ishtiroki bilan uyushtirilgan tergov harakatlarining bayonnomalari bilan tanishish va ular haqida sharhlar berish;

11) sud ekspertizasi va ekspert xulosasi tayinlash to'g'risidagi qaror bilan tanishish;

12) dastlabki tergov tugayotganida ish bo'yicha barcha materiallar bilan tanishish jinoyatni tugatishda, shu jumladan, jinoyat ishi bo'yicha har qanday axborot va har qanday holatda jinoyat ishining materiallaridan nusxalarini olish, shu jumladan texnik vositalar yordamida amalga oshiriladi. Jinoiy ishda bir nechta jabrlanuvchi ishtirok etsa, ularning har biri unga etkazilgan zarar bilan bog'liq materiallar bilan tanishish huquqiga ega;

13) jinoyat ishi qo'zg'atilganligi to'g'risidagi, uni jabrlanuvchi deb tan olish to'g'risidagi, ayblanuvchiga nisbatan ehtiyyot chorasi, ushlab turish shakli, jinoiy ishni to'xtatish haqidagi,jinoiy ish yuritishni to'xtatib qo'yish to'g'risidagi ishni ko'rib chiqadi, ishni yuritishda jinoyat ishining yo'nalishi, dastlabki sud majlisini tayinlash to'g'risida, birinchi instansiya sudining hukmining nusxalarini olish,apellyatsiya va kassatsiya instansiyasi sudlarining qarorlarining nusxalarini olish. Jabrlanuvchi iltimosiga ko'ra, uning manfaatlariga bog'liq boshqa protsessual hujjatlarning nusxalarini olish huquqiga ega;

14) jinoyat protsessida ishtirok etish, birinchi, ikkinchi, kassatsiya va nazorat sudlarida ishlarni ko'rishda qatnashish, umumiy holda, sudsiz qabul qilingan qarorlarga norozilik bildirish, shuningdek ushbu Kodeksning qoidalariga muvofiq amalga oshirilishi kerak bo'lган sud majlisida qatnashish hollari, sud hukmni ijro etish bilan bog'liq masalalar;

15) sudda so'zlash;

16) ayblovni qo'llab-quvvatlash;

17) sud majlisining bayonnomasi bilan tanishish va u haqida izoh;

18) surishtiruvchi, tergovchi, prokuror va sudning harakatlar (harakatsizlik) va qarorlariga qarshi shikoyat qilish;

19) hukm, ajrim, sudning ajrimi ustidan shikoyat qilish;

20) jinoyat ishi bo'yicha kelgan shikoyatlar to'g'risida bilish va ularga e'tirozlar bildirish;

21) ushbu Kodeksning 11-moddasi uchinchi qismiga muvofiq xavfsizlik choralarini qo'llash;

21.1) ajrim, sudning ajrimi, munozaraning tugashidan oldin bayonotda qabul qilingan jabrlanuvchining shikoyatiga ko'ra, uning qonuniy vakili ma'lumot olishi mumkin: mahkumning qamoqqa olinganligi, jazo o'tash joyi, shu jumladan, qachon bitta ahloq tuzatish muassasasidan ikkinchiga o'tganligi to'g'risida, mahkumning muassasadon tashqariga chiqishi to'g'risida; jazodan mahrum qilish tarzida jazoni ijro etish, mahkumni ozod qilish vaqtি haqida ozodlikdan mahrum qilish joylari, shuningdek, xabardor qilinishi lozim sud tomonidan ko'rib chiqilishi to'g'risida mahkumni ozod qilish to'g'risidagi hukm ijrosi kechiktirilishi uchun jazo chorasi qo'llanilgan mahkumni ishsiz qism bilan almashtirish haqida jazoning yengilroq shaklda jazosi;

22) ushbu Kodeksda nazarda tutilgan boshqa vakolatlarni amalga oshirish.

3. Jabrlanuvchiga yetkazilgan moddiy zarar to'laligicha qoplanadi. Shuningdek tergov va suddagi ishtiroki bilan bog'liq xarajatlar, shu jumladan vakilga ketgan harajatlar, ushbu Kodeksning 131-moddasi talablariga binoan qoplanadi.

4. Jabrlanuvchining da'vosiga ko'ra, unga jinoyat ishi yoki fuqarolik protsessida sud tomonidan ma'naviy zarar uchun tovon mqdorii belgilanadi.

5. Jabrlanuvchining haqqi yo'q:

- 1) surishtiruvchining, tergovchining va sud chaqiruvidan qochishga;
- 2) bila turib yolg'on ko'rsatuv berish yoki guvohlik berishdan bosh tortishga;
- 3) ushbu Kodeksning 161-moddasida nazarda tutilgan dastlabki tergov ma'lumotlarini, agar u bu haqda oldindan ogohlantirilsa, oshkor qilishga;
- 4) so'rovdan qochishga, uning ekspert tekshiruvi bo'yicha ish yuritishni boshlashi mumkin, uning roziligi talab qilinmaydigan hollarda yoki qiyosiy tahlil qilish uchun yozuv namunalari va boshqa namunalar kerak bo'lganida tekshiruvdan bosh tortishga.

5.1. Bu bo'lim bandining 21,1 qismida ko'rsatilgan ma'lumot olish uchun talabnomaga, tomonlarning munozarasi tugagunigacha, yozma ravishda jabrlanuvchini, uning qonuniy vakillari tomonidan tasdiqlanadi. Talabnomada jabrlanuvchi yoki uning qonuniy vakili olishni istagan ma'lumotlarning ro'yxati ko'rsatilishi kerak, yashash manzili, elektron pochta manzili, telefon raqamlari, shuningdek, boshqa ma'lumotlar bo'lishi mumkin.

6. Jabrlanuvchi chaqirilganda sababsiz kelmay qolsa, uni majburan olib kelishlari mumkin.

7. Jabrlanuvchi, yolg'on ko'rsatma uchun Rossiya Federatsiyasi Jinoyat kodeksining 307moddasiga binoan javobgar. Shuningdek, ko'rsatma berishdan bosh tortish, rozilik talab qilmaydigan hollarda sud tibbiyot ekspertizasidan o'tishdan bosh tortish bo'yicha va qo'lyozma namunalarini berishdan bosh tortish bo'yicha jabrlanuvchi Rossiya Federatsiyasi Jinoyat kodeksining 308-moddasiga asosan javob beradi. Jabrlanuvchi dastlabki tergov ma'lumotlarini oshkor qilish uchun Rossiya Federatsiyasi Jinoyat kodeksining 310-moddasiga muvofiq javobgar bo'ladi.

8. Jinoyat ishlarida jinoyatchilik, biror kishining o'limi, jabrlanuvchining huquqlari, ushbu maqolada uning biriga o'ting yaqin qarindoshlari va (yoki) yaqin shaxslar, agar ular bo'lmasa, yoki jinoyat protsessida ishtirok etishning mumkin emasligi - qarindoshlaridan biriga.

9. Jabrlanuvchi tomonidan yuridik shaxs tan olinganda huquqlar vakili tomonidan amalga oshiriladi.

10. Huquqiy vakilning va jinoyat ishlari bo'yicha prokuroring jinoyat ishidagi ishtiroki, jabrlanuvchining ushbu moddada keltirilgan huquqlaridan mahrum qilmaydi.

44-modda.

FUQAROVIY DA'VOGAR

1. Fuqarolik da'vogari - agar mol-mulkka yetkazilgan zararning o'rnini qoplash to'g'risida da'vo qo'zg'atgan jismoniy yoki yuridik shaxs bo'lsa, bu zarar unga bevosita jinoyat tufayli kelib chiqadi. Fuqaroviylar da'veoni e'lon qilish to'g'risida sudning ajrimi yoki prokuror, tergovchi qaror qabul qiladi. Fuqarolik da'vogari axloqiy zarar uchun mulkni qoplash uchun fuqaroviylar da'vo ham berishi mumkin.

2. Fuqarolik harakati jinoyat ishi qo'zg'atilganidan keyin, lekin dastlabki tergov tamom bo'lgunga qadar amalga oshiriladi. Fuqaroviylar da'vo arizasi berilganda fuqaroviylar da'vogar davlat bojini to'lashdan ozod qilinadi.

3. Voyaga yetmaganlarning manfaatlarini himoya qiladigan fuqarolik harakati, malakasiz yoki cheklangan deb topilgan shaxslar fuqaroviylar da'vogar tomonidan belgilangan tartibda amalga oshiriladi protsessual qonunlar, shaxslar sabablari o'zlarini huquqlarini va qonuniyligini himoya qila olmaydi manfaatlari ularning qonuniy vakillari yoki prokuror tomonidan berilishi mumkin, lekin prokuror davlatning manfaatlarini himoya qilish uchun.

4. Fuqaroviylar da'vogar:

Fuqarolik da'vosini qo'llab-quvvatlash;

- hujjatlarni taqdim etish;
- da'vo uchun tushuntirishlar berish;
- ariza va ariza berish;
- Ona tilida ko'rsatuv va tushuntirish berish;
- Tarjimonning yordamidan bepul foydalanish;
 - O'ziga qarshi ko'rsatmalarni berishdan bosh tortish turmush o'rtog'i (xotini) va boshqa yaqin qarindoshlari, uning doirasi ushbu Kodeksning 5-moddasining 4-bandida belgilangan. Fuqaroviy da'vogarning dalil berishga roziligi bilan, uning guvohligini jinoyat ishi bo'yicha dalil sifatida foydalanish mumkinligi, shu jumladan, keyinchalik uning ishi bo'yicha ogohlantirilishi lozim;
- vakili bo'lishi;
 - uning ishtirokida o'tkazilgan tergov harakatlarining bayonnomalari bilan tanishish;
 - tergovchining yoki tergovchining ruxsati bilan uning iltimosiga ko'ra yoki uning vakilining iltimosnomasiga binoan o'tkaziladigan tergov harakatlarida ishtirok etish;
 - unga qarshi chiqarilgan fuqaroviy da'voni rad qilish.

Fuqarolik harakatlaridan voz kechishdan oldin da'vogarga ushbu moddaning beshinchi qismida nazarda tutilgan fuqaroviy da'voni rad etish oqibatlari surishtiruvchi, tergovchi, prokuror, sud fuqarolik huquqini tushuntiradi;

- tergovning oxirida ular ustidan chiqarilgan ayblov bo'yicha jinoyat ishi materiallari bilan tanishish

fuqarolik da'vosini ko'rib chiqadi va jinoyat ishi bo'yicha yozma ravishda bayonot beradi

- ma'lumotlar va istalgan miqdorda;
- uning manfaatlariga ta'sir ko'rsatadigan qarorlar to'g'risida xabardor bo'lish va unga qarshi qo'zg'atilgan fuqaroviy da'vo bilan bog'liq protsessual qarorlar nusxalarini olish;
 - jinoyat protsessida ishtirok etishbirinchi va apellyatsiya instantsiyalar sudlarida;

Fuqaroviy da'voni oqlash uchun sudda nutq so'zlash;

- sud majlisining bayonnomasi bilan tanishish va unga o'z fikrlarini bildirish;
- surishtiruvchi, tergovchi, prokuror va sud ustidan harakatlar (harakatsizliklar) va qarorlarga nisbatan shikoyat qilish;
- hukm va qaror ustidan shikoyat qilish, fuqarolik harakati bilan bog'liq qismida sud;
- jinoyat ishi bo'yicha kelib tushgan shikoyat va arizalarni bilish va ularga e'tiroz bildirish;

Ushbu Kodeksda belgilangan tartibda kelib tushgan shikoyat va arizalarni sud tomonidan ko'rib chiqishda qatnashadi.

5. Jinoiy jarayonda fuqaroviylar da'veoni fuqaroviylar da'veogar istalgan vaqtida rad qilishi mumkin

ammo sud qarorini chiqarish uchun maslahatxonada sudga topshirilgunga qadar. Fuqarolik harakatlaridan voz kechish talab etiladi, o'zi uchun ishlab chiqarishni tugatish uchun.

6. Fuqaroviylar da'veogar dastlabki tergov ma'lumotlarini oshkor qilish huquqiga ega emas, ushbu Kodeksning 161-moddasida belgilangan tartibda ogohlantiriladi. Ma'lumotlarning oshkor etilishi uchun, fuqaroviylar da'veogar Jinoyat kodeksining 310-moddasiga muvofiq javobgar bo'ladi

Rossiya Federatsiyasi.

IRQIY NAFRAT VA DUSHMANLIK SABABLI KELIB CHIQQAN JINOYATLARDAN JABRLANGANLARGA ESLATMA.

Axborot nashri

Muallif – SPb nodavlat notijorat tashkiloti “Fuqarolik nazorati”

30.12.2014 Sankt-Peterburg OO "Fuqarolik nazorati"

Rossiya Federatsiyasi Adliya vazirligi buyrug'i bilan norasmiy tashkilotlar ro'yxatiga kiritildi.

Chop etishga tayyorgarlik va chop etish

SPb OO "Fuqarolik nazorati"

191040, Sankt-Peterburg, Ligovskiy 87, 300-ofis,

e-mail: info@citwatch.org

Matbuotga 2016 yil 22 iyun kuni imzolangan. Tiraj 1000 nusxa.

Bepul tarqatiladi